
EBA/GL/2024/06

6. 6. 2024

Usmernenia

k minimálnemu obsahu opatrení v oblasti správy a riadenia pre
emitentov tokenov viazaných na aktíva

Povinnosť dodržiavania usmernení a ohlasovacia povinnosť

Štatút týchto usmernení

1. Tento dokument obsahuje usmernenia vydané podľa článku 16 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010.¹ V súlade s článkom 16 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 musia príslušné orgány vymedzené v článku 3 ods. 1 bode 35 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 2023/1114, na ktoré sa usmernenia vzťahujú, a finančné inštitúcie vynaložiť všetko úsilie na to, aby usmernenia dodržiavali.
2. V týchto usmerneniach sa uvádza stanovisko Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA) k náležitým postupom dohľadu v rámci Európskeho systému finančného dohľadu alebo k spôsobu, akým sa má uplatňovať právo Únie v konkrétnej oblasti. Príslušné orgány vymedzené v článku 4 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, na ktoré sa tieto usmernenia vzťahujú, majú uvedené usmernenia dodržiavať tak, že ich vhodným spôsobom začlenia do svojich postupov (napr. zmenou svojho právneho rámca alebo svojich postupov dohľadu), a to aj v prípade, že sú usmernenia určené predovšetkým finančným inštitúciám.

Ohlasovacia povinnosť

3. Podľa článku 16 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 musia príslušné orgány oznámiť EBA, či tieto usmernenia dodržiavajú alebo majú v úmysle dodržať, alebo musia uviesť dôvody ich nedodržania do 20.11.2024. Ak v stanovenej lehote nebude doručené žiadne oznámenie, bude EBA predpokladať, že príslušné orgány tieto usmernenia nedodržiavajú. Oznámenia sa majú zaslať prostredníctvom formulára dostupného na webovom sídle EBA s uvedením referenčného čísla „EBA/GL/2024/06“. Oznámenia majú predkladať osoby, ktoré majú náležité oprávnenie podávať v mene svojich príslušných orgánov správy o dodržiavaní usmernení. Každú zmenu stavu dodržiavania usmernení treba takisto oznámiť EBA.
4. Oznámenia sa uverejnia na webovom sídle EBA v súlade s článkom 16 ods. 3 uvedeného nariadenia.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 12).

Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

Predmet úpravy

5. V týchto usmerneniach sa v súlade s článkom 34 ods. 13 nariadenia (EÚ) č. 2023/1114 stanovuje minimálny obsah mechanizmov riadenia pre emitentov tokenov naviazaných na aktíva (ART), najmä pokiaľ ide o nástroje monitorovania rizík²; plány continuity činností; mechanizmus vnútornej kontroly; a audity vrátane minimálnej dokumentácie, ktorá sa má pri auditoch používať.

Rozsah pôsobnosti

6. Tieto usmernenia sa uplatňujú pri udeľovaní povolenia a priebežne na príslušné orgány, ako sú vymedzené v článku 3 ods. 1 bode 35 písm. a) nariadenia (EÚ) 2023/1114, a na emitentov ART.
7. Usmernenia sa vzťahujú na všetkých emitentov ART nezávisle od ich riadiacich existujúcich štruktúr.
8. Každý odkaz na riadiaci orgán zahŕňa aj emitentov ART, ktorí sú právnickými osobami riadenými jednou fyzickou osobou.
9. Emitenti ART by mali dodržiavať tieto usmernenia a príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby emitenti ART dodržiavali tieto usmernenia, a to prípadne aj na úrovni celej skupiny.

Adresáti

10. Tieto usmernenia sú určené príslušným orgánom, ako sú vymedzené v článku 3 ods. 1 bode 35 nariadenia (EÚ) č. 2023/1114.
11. Tieto usmernenia sú určené aj emitentom ART, ako sú vymedzení v článku 3 ods. 1 bode 10 nariadenia (EÚ) 2023/1114 a ART, ako sú vymedzené v článku 3 ods. 1 bode 6 uvedeného nariadenia. Ak je emitent ART úverovou inštitúciou, mal by dodržiavať ustanovenia hlavy I, hlavy V oddielov 12, 12.1, 12.2 12.3 a hlavy VI a hlavy VII spolu s požiadavkami stanovenými podľa smernice 2013/36/EÚ a usmerneniami EBA k vnútornému riadeniu³.

² Každý odkaz na riziká v týchto usmerneniach by mal zahŕňať všetky riziká, ktorým sú alebo môžu byť vystavení emitenti ART, vrátane rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

³ [Usmernenia k vnútornému riadeniu podľa smernice 2013/36/EÚ](#)

Vymedzenie pojmov

12. Ak nie je uvedené inak, pojmy použité a vymedzené podľa nariadenia (EÚ) 2023/1114, smernice 2014/65/EÚ, „Usmernení EBA k vnútorným mechanizmom riadenia investičných spoločností podľa smernice o IFD⁴“ a nariadenia (EÚ) 2022/2554 majú v týchto usmerneniach rovnaký význam. Na účely týchto usmernení sa okrem toho uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

Riadiaci orgán v riadiacej funkcii	znamená riadiaci orgán, ktorý účinne riadi emitenta ART a zahŕňa osoby, ktoré riadia jeho činnosť.
Riadiaci orgán vo funkcii dohľadu	znamená riadiaci orgán, ak je zriadený, ktorý koná v rámci svojej úlohy dohľadu a monitorovania rozhodovania manažmentu.
Skupina	znamená skupinu definovanú v článku 2 ods. 11 smernice 2013/34/EÚ ⁵ .
Operačné riziko	znamená operačné riziko, ako je stanovené v článku 4 ods. 1 bode 52 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.
Prevádzková odolnosť	znamená schopnosť emitenta ART zabezpečiť kritické alebo dôležité funkcie prostredníctvom narušenia.

Vykonávanie

Dátum začatia uplatňovania

13. Tieto usmernenia sa uplatňujú od 20.12.2024.

Usmernenia

⁴ [Usmernenia k vnútornému riadeniu podľa smernice \(EÚ\) 2019/2034](#)

⁵ [Smernica 2013/34/EÚ o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov](#)

Hlava I – Uplatňovanie zásady proporcionality

14. Emitenti ART a príslušné orgány by mali pri uplatňovaní a vykonávaní týchto usmernení zohľadňovať zásadu proporcionality s cieľom zabezpečiť, aby boli mechanizmy riadenia v súlade s individuálnym rizikovým profilom emitenta ART a skupiny, primerané jeho veľkosti a vnútornej organizácii, relevantné pre jeho obchodný model, vhodné pre povahu, rozsah a zložitosť jeho činností a dostatočné na účinné dosiahnutie cieľov príslušných regulačných požiadaviek a ustanovení.
15. Na účely uplatňovania zásady proporcionality a zabezpečenia primeraného vykonávania požiadaviek na správu a riadenie podľa nariadenia (EÚ) 2023/1114, ako sa ďalej uvádza v týchto usmerneniach, by emitenti ART a príslušné orgány mali zohľadniť tieto kritériá:
- a. veľkosť emitenta ART z hľadiska celkovej súvahy;
 - b. právna forma emitenta ART;
 - c. či eminent ART je alebo nie je kótovaný;
 - d. klasifikáciu tokenu naviazaného na aktíva vydaného ako významného alebo nevýznamného podľa článkov 43 a 44 a článkov 56 a 57 nariadenia (EÚ) 2023/1114;
 - e. podrobné údaje, objem a počet vydaných ART;
 - f. či sú vydané ART prijaté na obchodovanie;
 - g. mechanizmus konsenzu používaný na vydávanie a overovanie ART;
 - h. povahu a zložitosť všetkých obchodných aktivít;
 - i. druh povolených činností a poskytovaných služieb;
 - j. či sa poskytujú cezhraničné činnosti a objem činností v jednotlivých jurisdikciách;
 - k. veľkosť rezervy aktív;
 - l. typ a zložitosť aktív, na ktoré je token naviazaný;
 - m. či sú držiteľia ART retailovými držiteľmi alebo nie;
 - n. využívanie poskytovateľov služieb tretích strán;
 - o. používané distribučné kanály vrátane kanálov poskytovaných tretími stranami a
 - p. existujúce systémy informačných a komunikačných technológií (IKT) vrátane opatrení na zabezpečenie kontinuity činností a využívania IKT tretích subjektov, ako sa uvádza v článku 34 ods. 5 prvom pododseku písm. h) nariadenia (EÚ) 2023/1114.

16. Emitenti ART, ktorí sú riadení jednou fyzickou osobou, by mali mať zavedené alternatívne opatrenia, ktorými sa zabezpečí riadne a obozretné riadenie takýchto emitentov a primerané zohľadnenie mechanizmov riadenia vrátane zabezpečenia primeraných kontrol a rovnováhy pri rozhodovaní.

Hlava II – Úloha a zloženie riadiaceho orgánu

1. Úloha a zodpovednosti riadiaceho orgánu

17. V súlade s článkom 34 nariadenia (EÚ) č. 2023/1114 musí riadiaci orgán emitenta ART vymedziť riadne mechanizmy riadenia, ktorými sa zabezpečí účinné a obozretné riadenie emitenta a záujmov držiteľov ART vrátane oddelenia povinností a identifikácie, prevencie a riadenia konfliktov záujmov v rámci emitenta ART v súlade s článkom 32 nariadenia (EÚ) č. 2023/1114, dohliadať na ne a zodpovedať za ich vykonávanie.
18. Povinnosti riadiaceho orgánu by mali byť jasne vymedzené a v prípade potreby by sa malo rozlišovať medzi povinnosťami riadiacej (výkonnej) funkcie a (nevýkonnej) funkcie dohľadu. Zodpovednosti a povinnosti riadiaceho orgánu by mali byť opísané v písomnom dokumente a riadne schválené riadiacim orgánom. Všetci členovia riadiaceho orgánu si majú byť plne vedomí štruktúry a zodpovedností riadiaceho orgánu a prípadne rozdelenia úloh medzi rozličnými funkciami riadiaceho orgánu.
19. Riadiaci orgán by mal v prípade potreby vo funkcii dohľadu a riadiacej funkcii účinne spolupracovať. Obidve funkcie si majú navzájom poskytovať dostatočné informácie, aby si navzájom umožnili plniť svoje príslušné úlohy. Aby bol zabezpečený primeraný systém brzd a protiváh, nemá rozhodovaniu v rámci riadiaceho orgánu dominovať jediný člen ani malá podskupina jeho členov.
20. K zodpovednostiam riadiaceho orgánu má patriť aspoň stanovenie, schvaľovanie a dohľad nad vykonávaním:
 - a. celkovej obchodnej stratégie a kľúčových politík emitenta v rámci platného právneho a regulačného rámca so zreteľom na dlhodobé finančné záujmy emitenta a jeho platobnú schopnosť a záujmy držiteľov ART;
 - b. politík požadovaných podľa článku 34 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 2023/1114; tieto politiky by mali byť v súlade s ochotou emitenta podstupovať riziko a jeho toleranciou a s charakteristikami, potrebami klientov emitenta ART, ktorým budú ponúkané, a ich potenciálnych držiteľov;
 - c. organizácie emitenta na vydávanie ART s uvedením zručností, vedomostí a odborných znalostí, ktoré sa vyžadujú od zamestnancov, a potrebných zdrojov;

- d. celkovej stratégie v oblasti rizík, ochoty emitenta podstupovať riziká a jeho rámca riadenia rizík vrátane primeraných politík a postupov so zohľadnením makroekonomického prostredia a obchodného cyklu a určením účasti riadiaceho orgánu na otázkach riadenia rizík;
 - e. primeraného a účinného rámca vnútornej kontroly vrátane rámca riadenia rizík a dobre fungujúcich mechanizmov vnútornej kontroly na zabezpečenie súladu s platnými regulačnými požiadavkami, a to aj v súvislosti s riadením rezerv aktív;
 - f. politiky odmeňovania emitentov významných ART, ktorá je v súlade s článkom 45 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 2023/1114⁶;
 - g. politík a postupov na identifikáciu, prevenciu, riadenie a zverejňovanie konfliktov záujmov v súlade s článkom 32 nariadenia (EÚ) č. 2023/1114⁷;
 - h. mechanizmov, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby sa individuálne a kolektívne hodnotenia vhodnosti riadiaceho orgánu vykonávali efektívne, aby bolo zloženie riadiaceho orgánu primerané a aby riadiaci orgán účinne vykonával svoje funkcie;
 - i. kultúry riadenia rizík v súlade s hlavou IV oddielom 7, ktorý sa zaoberá informovanosťou emitenta ART o rizikách a jeho rizikovým správaním;
 - j. podnikovej kultúry a hodnôt v súlade s hlavou IV oddielom 8, ktorými sa podporuje zodpovedné a etické správanie, vrátane kódexu správania alebo podobného nástroja;
 - k. mechanizmov zameraných na zabezpečenie integrity systémov účtovníctva a finančného vykazovania vrátane finančných a prevádzkových kontrol a súlad s právnymi predpismi a príslušnými normami.
21. Pri stanovovaní, schvaľovaní a dohľade nad vykonávaním aspektov uvedených v odseku 20 by mal riadiaci orgán zabezpečiť, aby sa v rámci obchodného modelu a mechanizmov riadenia zohľadňovali všetky riziká, ktorým je alebo by mohol byť emitent ART vystavený, a riziká, ktoré predstavujú alebo môžu predstavovať pre ostatných a životné prostredie. Na tento účel by emitenti ART mali zohľadniť aj všetky relevantné rizikové faktory vrátane environmentálnych, sociálnych a riadiacich rizikových faktorov (ESG) a zväžiť klimatické a iné environmentálne vplyvy spôsobené spotrebou energie pri konsenze a použitých mechanizmoch validácie. Medzi ďalšie rizikové faktory ESG, ktoré by sa mali zväžiť, patria právne riziká v oblasti zmluvného alebo pracovného práva, riziká spojené s možným porušením ľudských práv alebo inými

⁶ Pozri RTS o minimálnom obsahu opatrení v oblasti riadenia politiky odmeňovania pre emitentov významných ART v súlade s článkom 45 ods. 7 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 2023/1114.

⁷ Pozri RTS o konflikte záujmov podľa článku 32 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 2023/1114.

rizikovými faktormi ESG, ktoré môžu ovplyvniť krajinu, v ktorej má poskytovateľ služieb tretej strany sídlo, a jeho schopnosť poskytovať dohodnuté úrovne poskytovania služieb.

22. Riadiaci orgán by mal dohliadať na proces zverejňovania informácií, najmä podľa článku 30 nariadenia (EÚ) č. 2023/1114, a na komunikáciu s externými zainteresovanými stranami a príslušnými orgánmi.
23. Všetci členovia riadiaceho orgánu by mali byť informovaní o celkovej činnosti, finančnej a rizikovej situácii emitenta ART pri zohľadnení hospodárskeho prostredia a obchodného cyklu a takisto o prijatých rozhodnutiach, ktoré majú zásadný vplyv na emisiu ART alebo iné významné obchodné činnosti.
24. Člen riadiaceho orgánu môže byť zodpovedný za funkciu vnútornej kontroly uvedenú v hlave V za predpokladu, že tento člen nemá iné mandáty, ktoré by ohrozili činnosti vnútornej kontroly člena a nezávislosť funkcie vnútornej kontroly.
25. Riadiaci orgán by mal monitorovať, pravidelne skúmať a riešiť všetky zistené nedostatky týkajúce sa implementácie procesov, stratégií a politík súvisiacich so zodpovednosťami uvedenými v tomto oddiele. Rámec riadenia a jeho vykonávanie by sa mali pravidelne skúmať a aktualizovať, pričom by sa mala zohľadniť zásada proporcionality, ako sa ďalej uvádza v hlave I. Dôkladnejšie preskúmanie by sa malo vykonať v prípadoch, keď významné zmeny majú vplyv na emitenta ART.
26. Ak sú emitenti ART právnickými osobami riadenými jednou fyzickou osobou v súlade s ich pravidlami zakladania spoločnosti a vnútroštátnymi zákonmi, odkazy v týchto usmerneniach na riadiaci orgán by sa mali vykladať ako vzťahujúce sa na tú jednu osobu, ktorá je zodpovedná za vykonávanie alternatívnych mechanizmov na zabezpečenie správneho a obozretného riadenia tohto emitenta ART a primerané zohľadnenie mechanizmov riadenia.

2. Riadiaca funkcia riadiaceho orgánu

27. Riadiaci orgán v riadiacej funkcii by sa mal aktívne zapájať do činnosti emitenta ART a mal by prijímať riadne a informované rozhodnutia.
28. Riadiaci orgán v riadiacej funkcii by mal byť zodpovedný za vykonávanie stratégií a politík stanovených riadiacim orgánom a pravidelne diskutovať o implementácii a primeranosti týchto stratégií a politík s riadiacim orgánom vo funkcii dohľadu. Prevádzkovú implementáciu môže vykonávať riadiaci orgán emitenta ART.
29. Členovia riadiaceho orgánu v riadiacej funkcii by mali konštruktívne riešiť a kriticky skúmať návrhy, vysvetlenia a informácie získané zamestnancami pri výkone svojho úsudku a rozhodovaní.
30. V prípade potreby by riadiaci orgán v riadiacej funkcii mal pravidelne, včas a komplexne informovať riadiaci orgán vo funkcii dohľadu a podávať mu správy o všetkých relevantných

informáciách potrebných na plnenie jeho povinností vrátane rizík a iných udalostí ovplyvňujúcich činnosť emitenta ART, napr. o významných rozhodnutiach o obchodných činnostiach, jeho organizácii a základných technológiách, prijatých rizikách a dodržiavaní ochoty podstupovať riziká a stratégie, rizikách prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, incidentoch v oblasti IKT a podávaní správ, významných stratách z operačného rizika, likvidite a rezervách aktív a ich riadení.

3. Funkcia dohľadu riadiaceho orgánu

31. Bez toho, aby boli dotknuté zodpovednosti stanovené podľa platného vnútroštátneho práva obchodných spoločností, má riadiaci orgán vo funkcii dohľadu:

- a. monitorovať rozhodovanie a činnosti riadenia a dohliadať nad nimi a zabezpečovať účinný dohľad nad riadiacim orgánom v riadiacej funkcii vrátane monitorovania a kontroly jeho individuálneho a kolektívneho výkonu a stanovovania a vykonávania stratégie a cieľov emitenta ART;
- b. konštruktívne riešiť a kriticky skúmať návrhy a informácie poskytnuté členmi riadiaceho orgánu v riadiacej funkcii, ako aj jeho rozhodnutia;
- c. zabezpečovať a pravidelne posudzovať účinnosť rámca riadenia emitenta ART a prijímať príslušné opatrenia na riešenie akýchkoľvek zistených nedostatkov;
- d. dohliadať a monitorovať, či sa dôsledne implementujú strategické ciele, organizačná štruktúra a stratégia v oblasti rizík emitenta vrátane ochoty podstupovať riziká a rámca riadenia rizík, ako aj iných politík (napr. investičná politika týkajúca sa rezervy aktív) a rámca na zverejňovanie informácií;
- e. monitorovať, či sa kultúra rizík emitenta ART vykonáva konzistentne;
- f. dohliadať na vykonávanie, aktualizáciu a účinné uplatňovanie politík a postupov na identifikáciu, prevenciu, riadenie a zverejňovanie konfliktov záujmov v súlade s článkom 32 nariadenia (EÚ) č. 2023/1114;⁸
- g. dohliadať na integritu finančných informácií a vykazovania a rámec vnútornej kontroly vrátane účinného a riadneho rámca riadenia rizík;
- h. zabezpečiť, aby boli vedúci funkcií vnútornej kontroly schopní konať nezávisle, a bez ohľadu na to, či sú povinní podávať správy iným vnútorným orgánom, obchodným líniám alebo útvarom, uviesť svoje obavy a priamo varovať riadiaci orgán vo funkcii

⁸ Pozri RTS o konflikte záujmov podľa článku 32 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 2023/1114.

dohľadu, ak je to potrebné v prípade, že vývoj rizík má alebo môže mať vplyv na emitenta ART a

- i. stanoviť a monitorovať plnenie plánu vnútorného auditu.

Hlava III – Rámec riadenia

4. Organizačný rámec a štruktúra

4.1 Organizačný rámec

32. Riadiaci orgán emitenta ART by mal pre tohto emitenta ART zabezpečiť vhodnú a transparentnú organizačnú a prevádzkovú štruktúru a mal by mať jeho písomný opis. Štruktúra by mala podporovať a dokazovať efektívne a obozretné riadenie emitenta ART a prípadne skupiny.
33. Riadiaci orgán by mal zabezpečiť, aby mali funkcie vnútornej kontroly primerané finančné a ľudské zdroje, ako aj právomoci na účinné vykonávanie svojej úlohy. Minimálne funkcia dodržiavania súladu by mala fungovať nezávisle vrátane existencie primeraného rozdelenia povinností. Hranice podávania správ a rozdelenie zodpovednosti by mali byť jasné, dobre vymedzené, koherentné, vynútiteľné a riadne zdokumentované. Dokumentácia by sa mala podľa potreby aktualizovať.
34. Štruktúra emitenta ART by nemala brániť schopnosti riadiaceho orgánu účinne dohľadať na riziká, ktorým je vystavený emitent alebo prípadne skupina, a riadiť ich, či schopnosti príslušného orgánu účinne vykonávať dohľad nad emitentom ART.
35. Riadiaci orgán by mal posúdiť, či a akým spôsobom prípadné významné zmeny štruktúry skupiny (napr. zriaďovanie nových dcérskych spoločností, fúzie a akvizície, predaj alebo likvidácia časti skupiny alebo vonkajší vývoj) vyplývajú na spoľahlivosť organizačného rámca emitenta ART. V prípade zistenia nedostatkov by mal riadiaci orgán rýchlo prijať všetky potrebné úpravy.

4.2 Poznaj svoju štruktúru

36. Riadiaci orgán by mal úplne poznať právnu, organizačnú a prevádzkovú štruktúru emitenta ART a rozumieť jej („poznaj svoju štruktúru“) a zabezpečiť, aby bola v súlade so schválenou obchodnou stratégiou, stratégiou v oblasti rizík a s ochotou podstupovať riziká, a aby sa na ňu vzťahoval rámec riadenia rizík.
37. Riadiaci orgán by mal zabezpečiť, aby štruktúra emitenta ART a prípadne štruktúry v rámci skupiny boli jasné, účinné a transparentné pre zamestnancov, pre akcionárov a ostatné zainteresované strany a pre príslušný orgán.
38. Riadiaci orgán by mal usmerňovať štruktúru emitenta ART, jej vývoj a jej obmedzenia, a mal by zabezpečiť, aby štruktúra bola odôvodnená a účinná a aby nebola zbytočne alebo neprimerane zložitá.
39. Pri vytváraní takýchto štruktúr by im riadiaci orgán mal rozumieť, ako aj ich účelu a konkrétnym rizikám, ktoré s nimi súvisia, a zabezpečiť, aby boli náležite zapojené funkcie vnútornej kontroly. Takéto štruktúry by sa mali schvaľovať a udržiavať len vtedy, ak bol ich účel jasne vymedzený a pochopený a ak je riadiaci orgán presvedčený, že boli identifikované všetky významné riziká vrátane rizík poškodenia dobrej povesti, že všetky riziká sa dajú účinne riadiť a náležite vykazovať a že je zabezpečený účinný dohľad. Čím zložitejšia je organizačná a prevádzková štruktúra a čím väčšie riziká, tým intenzívnejší má byť dohľad nad štruktúrou.
40. Emitent ART by mal pri svojom rozhodovaní zohľadniť výsledky posúdenia rizík vykonaného s cieľom zistiť, či by sa takéto štruktúry mohli použiť na účel spojený s praním špinavých peňazí a financovaním terorizmu alebo inou finančnou trestnou činnosťou, aby sa zabezpečilo, že emitent alebo sektor nebudú vystavení vážnemu riziku prania špinavých peňazí, financovania terorizmu alebo inej finančnej trestnej činnosti. V tomto smere by emitent ART mal zohľadniť aspoň:
 - a. mieru, do akej právomoc, v ktorej bude štruktúra zriadená, bude účinným spôsobom v súlade s normami EÚ a medzinárodnými normami v oblasti daňovej transparentnosti, boja proti praniu špinavých peňazí a boja proti financovaniu terorizmu;
 - b. mieru, do akej štruktúra slúži zjavnému hospodárskemu a zákonnému účelu;
 - c. mieru, do akej by sa štruktúra mohla použiť na skrytie totožnosti konečného užívateľa výhod;
 - d. mieru, do akej vzbudzuje obavy dôvod vedúci k možnému vytvoreniu štruktúry;
 - e. či by štruktúra mohla brániť primeranému dohľadu zo strany riadiaceho orgánu emitenta ART alebo schopnosti emitenta riadiť súvisiace riziko a

- f. či táto štruktúra predstavuje prekážky, pokiaľ ide o účinný dohľad príslušných orgánov.
41. V každom prípade by emitenti ART nemali vytvárať nejasné alebo zbytočné, zložité štruktúry, ktoré nemajú jasný ekonomický dôvod alebo právny účel, alebo pri ktorých vznikajú obavy, že by tieto štruktúry mohli byť využité na účely súvisiace s finančnou trestnou činnosťou.
42. Emitenti ART majú zdokumentovať svoje rozhodnutia a majú byť schopní zdôvodniť svoje rozhodnutia príslušným orgánom.
43. Tieto štruktúry a činnosti vrátane dodržiavania ich súladu s právnymi predpismi a odbornými normami by mali podliehať pravidelnému preskúmaniu. Ak je vytvorená funkcia vnútorného auditu, má vykonávať preskúmanie na základe rizikovo orientovaného prístupu.

5. Organizačný rámec v kontexte skupiny

44. V prípade potreby by emitenti ART mali zabezpečiť, aby boli opatrenia, procesy a mechanizmy riadenia konzistentné a dobre integrované v rámci celej skupiny. Na tento účel by emitenti ART mali zabezpečiť, aby ich dcérske spoločnosti, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (EÚ) č. 2023/1114, zaviedli podobné opatrenia, procesy a mechanizmy na zabezpečenie spoľahlivých opatrení v oblasti riadenia na úrovni celej skupiny. Príslušné funkcie v rámci emitenta ART a jeho dcérskych spoločností, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (EÚ) č. 2023/1114, by mali podľa potreby spolupracovať a vymieňať si údaje a informácie.
45. Zatiaľ čo politiky a dokumentácia sa môžu zahrnúť do samostatných dokumentov, emitenti ART majú zvážiť ich zlúčenie alebo odkaz na tieto dokumenty v jednom dokumente rámca riadenia.

6. Externé vykonávanie činností (outsourcing)⁹

46. Riadiaci orgán by mal schvaľovať a pravidelne revidovať a aktualizovať stratégiu externého vykonávania činností emitenta ART a zabezpečiť, aby sa príslušné zmeny vykonávali včas.
47. V stratégii externého vykonávania činností je potrebné zvážiť vplyv jeho využitia na činnosť emitenta ART a riziká, ktorým čelí (napr. operačné riziká vrátane právneho rizika; riziká poškodenia dobrej povesti; a riziká koncentrácie).
48. Politika by mala zahŕňať opatrenia týkajúce sa podávania správ a monitorovania, ktoré sa majú vykonávať od začiatku až po ukončenie dohôd o externom vykonávaní činností (vrátane procesu náležitej starostlivosti a hodnotenia rizík, riadenia a monitorovania dohody, ukončenia, pohotovostných plánov a stratégií ukončenia spolupráce).

⁹ Tento oddiel by sa mal v prípade potreby čítať v spojení s oddielom 12.3 týchto usmernení. Emitenti ART by sa mali v príslušnom rozsahu riadiť usmerneniami EBA k externému vykonávaniu činností, pričom by mali zohľadniť uplatňovanie zásady proporcionality.

49. Externé vykonávanie činností funkcií nemôže viesť k delegovaniu zodpovednosti riadiaceho orgánu. Emitent ART zostáva plne zodpovedný za všetky služby a činnosti zadávané externým poskytovateľom a za rozhodnutia týkajúce sa riadenia, ktoré z nich vyplývajú. V súlade s tým by sa v politike externého vykonávania činností malo jasne stanoviť, že externé vykonávanie činností nezbavuje emitenta ART jeho právnych a regulačných povinností.
50. V stratégii sa má uvádzať, že dohody o externom vykonávaní činností nemajú brániť účinnému dohľadu emitenta ART na mieste ani dohľadu na diaľku a nemajú byť v rozpore s obmedzeniami stanovenými dohľadom na služby a činnosti. Politika by sa mala vzťahovať aj na dohody o externom vykonávaní činností v rámci skupiny a v prípade potreby zohľadňovať všetky špecifické okolnosti skupiny.
51. Emitenti ART by mali stále udržiavať dostatočnú štruktúru a nemali by sa stať „prázdnyimi schránkami“ či „schránkovými subjektmi“. Na tento účel by mali:
- stále spĺňať všetky podmienky ich povolenia vrátane toho, že riadiaci orgán účinne vykonáva svoje povinnosti, ako sú stanovené v oddiele I týchto usmernení;
 - zachovať jasný a transparentný organizačný rámec a štruktúru, ktorá im umožní zabezpečovať súlad s právnymi a regulačnými požiadavkami uvedenými v oddiele 4;
 - v prípade, že je výkon prevádzkových úloh funkcie vnútornej kontroly zverený, vykonávať náležitý dohľad a byť schopné riadiť riziká, ktoré sú generované zverením výkonu zásadných alebo dôležitých funkcií a
 - mať dostatočné zdroje a spôsobilosti na zabezpečenie súladu s písmenami a) až c).

Hlava IV – Kultúra riadenia rizík a obchodné správanie

7. Kultúra riadenia rizík

52. Spoľahlivá, dôsledná a konzistentná kultúra rizík by mala byť kľúčovým prvkom účinného riadenia rizík emitentov ART a mala by týmto emitentom umožniť prijímať správne a informované rozhodnutia, ktoré sú v súlade s ich stratégiou v oblasti rizík a ochotou podstupovať riziko.
53. Emitenti ART by mali vytvoriť integrovanú a celopodnikovú kultúru rizík založenú na úplnom pochopení a holistickom pohľade na riziká, ktorým sú alebo by mohli byť vystavení, vrátane rizík ESG, rizík pre držiteľov aktív, pre trhy, operačných rizík, rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, rizík likvidity a rizík spojených s investovaním aktív rezervy, rizík pre samotného emitenta ART a spôsobu ich riadenia, pričom by sa mala zohľadniť tolerancia emitenta ART voči rizikám a konflikty záujmov, ktoré môžu vzniknúť v dôsledku vzájomného prepojenia aktérov v kryptografickom ekosystéme.

54. Emitenti ART by mali rozvíjať kultúru rizík prostredníctvom politík, komunikácie a odbornej prípravy zamestnancov týkajúcej sa činností, stratégie a rizikového profilu emitentov ART, pričom by mali prispôbiť komunikáciu a odbornú prípravu zamestnancov tak, aby zohľadňovali zodpovednosť pracovníkov v oblasti prijímania a riadenia rizík.
55. Zamestnanci si majú byť plne vedomí svojich povinností, pokiaľ ide o riadenie rizík. Riadenie rizík sa nemá obmedzovať na špecialistov na riziká, resp. na funkcie vnútornej kontroly. Obchodné línie alebo útvary majú pod dohľadom riadiaceho orgánu byť v prvom rade zodpovedné za každodenné riadenie rizík v súlade s politikami, postupmi a kontrolami emitenta ART pri zohľadnení ochoty emitenta ART podstupovať riziká a jeho tolerancie znášať riziko.
56. Silná kultúra rizík má zahŕňať, ale nie sa nevyhnutne obmedzovať na:
- a. Tón zhora: riadiaci orgán má byť zodpovedný za stanovenie a oznamovanie základných hodnôt a očakávaní emitenta. Správanie jeho členov má odrážať tieto hodnoty. Riadiaci orgán má prispievať k vnútornej komunikácii základných hodnôt a očakávaní zamestnancom. Zamestnanci majú konať v súlade so všetkými platnými zákonmi a nariadeniami a majú okamžite oznámiť zistené nedodržovanie predpisov v rámci emitenta alebo mimo neho (napríklad príslušnému orgánu prostredníctvom postupu oznamovania protispoločenskej činnosti).
 - b. Zodpovednosť: príslušní zamestnanci majú na všetkých úrovniach poznať základné hodnoty emitenta ART a rozumieť im a v rozsahu potrebnom pre ich úlohu aj jeho ochotu podstupovať riziká a toleranciu znášať riziko. Majú byť schopní plniť si úlohy a byť si vedomí toho, že budú zodpovední za svoje konanie v súvislosti s rizikovým správaním emitenta ART.
 - c. Efektívna komunikácia a výzva: zdravá kultúra riadenia rizík má podporovať prostredie otvorenej komunikácie a účinnú výzvu, v rámci ktorej rozhodovacie procesy podporujú širokú škálu názorov, umožňujú testovanie súčasných postupov, stimulujú konštruktívny kritický postoj medzi zamestnancami a podporujú prostredie otvoreného a konštruktívneho zapojenia do celej organizácie.
 - d. Stimuly: vhodné stimuly by mali zohrávať kľúčovú úlohu pri zosúladovaní rizikového správania s rizikovým profilom emitenta ART a jeho dlhodobými záujmami, najmä v prípade emitentov významných ART.

8. Firemné hodnoty a kódex správania

57. Riadiaci orgán by mal vypracovať, prijať, dodržiavať a presadzovať vysoké etické a profesionálne normy pri zohľadnení osobitných potrieb a charakteristík emitenta ART a mal by zabezpečiť vykonávanie týchto noriem (prostredníctvom kódexu správania alebo podobného nástroja). Má takisto dohliadať na dodržiavanie týchto noriem zamestnancami. V prípade potreby môže riadiaci orgán prijať a vykonávať normy emitenta ART platné v celej skupine alebo spoločné normy, ktoré vydali združenia alebo iné príslušné organizácie.
58. Emitenti ART majú zabezpečiť, aby nedochádzalo k diskriminácii zamestnancov na základe pohlavia, rasy, farby pleti, etnického alebo sociálneho pôvodu, genetických znakov, jazykov, náboženstva alebo viery, politického alebo iného názoru, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, narodenia, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie.
59. Politiky emitentov významných ART by mali byť rodovo neutrálne¹⁰. Zahŕňa to okrem iného odmeňovanie, politiky prijímania zamestnancov, plánovanie kariérneho rozvoja a nástupníctva, prístup k odbornej príprave a schopnosť uchádzať sa o voľné pracovné miesta. Emitenti ART by mali zabezpečiť rovnosť príležitostí¹¹ pre všetkých zamestnancov bez ohľadu na ich pohlavie, a to aj pokiaľ ide o kariérne vyhliadky, a usilovať sa o zlepšenie zastúpenia nedostatočne zastúpeného pohlavia na pozíciách v riadiacom orgáne. Emitenti významných ART majú monitorovať trend týkajúci sa rozdielov v odmeňovaní žien a mužov.
60. Vykonávané normy sa majú zamerať na posilnenie spoľahlivých mechanizmov riadenia emitenta ART a zníženie rizika, ktorému je spoločnosť vystavená, najmä operačných rizík a rizík poškodenia dobrej povesti, ktoré môžu mať značný nepriaznivý vplyv na ziskovosť a udržateľnosť emitenta ART prostredníctvom pokút, nákladov na súdne spory, obmedzení uložených príslušnými orgánmi, iných finančných a trestných sankcií a straty hodnoty značky a dôvery investorov.
61. Riadiaci orgán má mať jasné a zdokumentované politiky na zabezpečenie plnenia týchto noriem. Tieto politiky majú:
- a. pripomenúť zamestnancom, že všetky činnosti emitenta ART majú byť vykonávané v súlade s platnými právnymi predpismi a firemnými hodnotami emitenta;
 - b. presadzovať informovanosť o rizikách prostredníctvom silnej kultúry rizík v súlade s hlavou IV oddielom 7 usmernení, a sprostredkovať tak očakávanie riadiaceho

¹⁰ Pozri RTS o minimálnom obsahu opatrení v oblasti riadenia politiky odmeňovania pre emitentov významných ART v súlade s článkom 45 ods. 7 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 2023/1114;

¹¹ Pozri aj smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2006/54/ES z 5. júla 2006 o vykonávaní zásady rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach zamestnanosti a povolania.

orgánu, že činnosti neprekročia rámec vymedzenej ochoty podstupovať riziká a rámec limitov vymedzených emitentom ART ani príslušné zodpovednosti zamestnancov;

- c. stanoviť zásady a poskytovať príklady prijateľného a neprijateľného správania súvisiaceho najmä s poskytnutím nepravdivých informácií a pochybením, hospodárskou a finančnou trestnou činnosťou, okrem iného vrátane podvodov, prania špinavých peňazí, financovania terorizmu a protimonopolných postupov, finančných sankcií, podplácania a korupcie, manipulácie s trhom, nekalého predaja a ďalšieho porušovania právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, daňových trestných činov spáchaných priamo alebo nepriamo;
- d. objasniť, že okrem dodržiavania právnych a regulačných požiadaviek a vnútorných politík sa od zamestnancov očakáva, že sa budú správať čestne a bezúhonne a budú plniť svoje povinnosti s náležitou odbornosťou, starostlivosťou a pozornosťou; a
- e. zabezpečiť, aby si zamestnanci uvedomovali možné interné a externé disciplinárne opatrenia, právne kroky a sankcie, ktoré môžu nasledovať po pochybení a neprijateľnom správaní.

62. Emitenti ART majú monitorovať dodržiavanie týchto noriem a zabezpečiť informovanosť zamestnancov, napr. zabezpečením odbornej prípravy.

Hlava V – Rámec a mechanizmy vnútornej kontroly

9. Rámec vnútornej kontroly

63. Emitenti ART majú rozvíjať a udržiavať kultúru, ktorá podporuje pozitívny postoj ku kontrole rizík a k dodržiavaniu súladu v rámci spoločnosti emitenta, a spoľahlivý a komplexný rámec vnútornej kontroly. V tomto rámci majú byť obchodné línie alebo vnútorný útvar emitentov ART zodpovedné za riadenie rizík, ktoré im vzniknú pri vykonávaní ich činností, a majú mať zavedené kontroly zamerané na zabezpečenie súladu s vnútornými a vonkajšími požiadavkami. Ako súčasť tohto rámca majú emitenti ART mať stálu a účinnú funkciu vnútorného dodržiavania súladu s primeranou a dostatočnou právomocou, vážnosťou a prístupom k riadiacemu orgánu na plnenie svojho poslania, a rámec riadenia rizík. Ak je to vhodné, so zohľadnením kritérií uvedených v hlave I majú emitenti ART mať aj funkciu vnútorného riadenia rizík a auditu. V každom prípade by mal mať emitent ART zavedené vhodné politiky a postupy riadenia rizík a auditu.
64. Rámec vnútornej kontroly príslušného emitenta ART by sa mal individuálne prispôbiť špecifickosti jeho podnikania, jeho komplexnosti a v prípade potreby súvisiacim rizikám pri zohľadnení kontextu skupiny. Príslušný emitent ART má v kontexte skupiny organizovať výmenu potrebných informácií takým spôsobom, ktorým sa zabezpečí, aby každý riadiaci orgán,

obchodná línia a vnútorný útvar vrátane každej funkcie vnútornej kontroly mohol plniť svoje povinnosti.

65. Rámec vnútornej kontroly sa má vzťahovať na celú organizáciu vrátane zodpovedností a úloh riadiaceho orgánu a činností všetkých obchodných línií a vnútorných útvarov vrátane funkcií vnútornej kontroly, využívania externých poskytovateľov a distribučných kanálov.
66. Rámec vnútornej kontroly emitenta ART má zabezpečiť:
- a. efektívne a účinné operácie vrátane vydávania ART;
 - b. primeraná identifikácia, meranie a zmierňovanie rizík vrátane operačného rizika a rizika súvisiaceho s IKT v súlade s nariadením (EÚ) 2022/2554;
 - c. spoľahlivosť finančných a nefinančných informácií vykazovaných interne aj externe;
 - d. riadne správne a účtovné postupy; a
 - e. dodržiavanie zákonov, predpisov, požiadaviek dohľadu a vnútorných politík, procesov, pravidiel a rozhodnutí emitenta ART.

10. Vykonávanie rámca vnútornej kontroly

67. Riadiaci orgán by mal byť zodpovedný za zavedenie a monitorovanie primeranosti a účinnosti rámca, procesov a mechanizmov vnútornej kontroly a za dohľad nad všetkými obchodnými líniami a vnútornými útvarmi vrátane funkcií vnútornej kontroly (ako sú dodržiavanie súladu, riadenie rizík a funkcie vnútorného auditu). Emitenti ART majú zavádzať, udržiavať a pravidelne aktualizovať primerané písomné politiky, mechanizmy a postupy vnútornej kontroly, ktoré by mal schváliť riadiaci orgán. Ak nie je zriadená funkcia riadenia rizík, riadiaci orgán má byť zodpovedný za zavedenie, aktualizáciu a monitorovanie primeraných postupov a politík riadenia rizík.
68. Emitent ART má mať jasný, transparentný a zdokumentovaný rozhodovací proces a jasné rozdelenie zodpovednosti a právomoci v rámci vnútornej kontroly vrátane jej obchodných línií, vnútorných útvarov a funkcií vnútornej kontroly.
69. Emitenti ART majú tieto politiky, mechanizmy a postupy oznamovať všetkým zamestnancom a vždy, keď dôjde k významným zmenám.
70. Funkcie vnútornej kontroly majú overovať, či sú politiky, mechanizmy a postupy stanovené v rámci vnútornej kontroly správne vykonávané v ich príslušných oblastiach pôsobnosti.

71. Funkcie vnútornej kontroly majú riadiacemu orgánu pravidelne predkladať písomné správy o závažných nedostatkoch, ktoré boli zistené. Tieto správy by pre každý nový zistený závažný nedostatok mali obsahovať príslušné riziká, posúdenie vplyvu, odporúčania a nápravné opatrenia, ktoré sa majú prijať. Riadiaci orgán by mal včas a účinne sledovať zistenia interných kontrolných útvarov a požadovať primerané nápravné opatrenia. Mal by sa zaviesť formálny následný postup týkajúci sa zistení a prijatých nápravných opatrení.

11. Rámec riadenia rizík

72. V rámci celkového rámca vnútornej kontroly by emitenti ART mali mať holistický rámec riadenia rizík v rámci celej spoločnosti, ktorý by sa vzťahoval na všetky ich obchodné línie a vnútorné útvary vrátane funkcií vnútornej kontroly, pričom by sa plne uznávala ekonomická podstata všetkých ich rizikových expozícií vrátane rizík, ktoré emitent ART predstavuje pre seba, pre držiteľov aktív, prevádzkových rizík a rizík vyplývajúcich z rezervy aktív.
73. Rámec riadenia rizík by mal emitentovi ART umožniť prijímať plne informované rozhodnutia o všetkých rizikách, ktorým je alebo môže byť vystavený, vrátane rizík v oblasti IKT v súlade s nariadením (EÚ) č. 2022/2554 (DORA)¹² a oddielom 12. Rámec riadenia rizík by mal zahŕňať všetky riziká vrátane skutočných rizík a budúcich rizík, ktorým môže byť emitent ART vystavený. Riziká by sa mali vyhodnocovať zdola nahor a zhora nadol v rámci obchodných línií alebo vnútorných útvarov a medzi nimi, pričom sa bude používať konzistentná terminológia a kompatibilné metodiky v celej spoločnosti emitenta ART a prípadne na konsolidovanej úrovni. Všetky riziká by sa mali zahrnúť do rámca riadenia rizík s náležitým zohľadnením finančných aj nefinančných rizík vrátane rizík koncentrácie, prevádzkových rizík, rizík v oblasti IT, rizík poškodenia dobrej povesti, právnych rizík, rizík správania a rizík ESG. Do úvahy by sa mali brať aj úverové riziká, trhové riziká, riziká koncentrácie a likvidity vyplývajúce z rezervných aktív.
74. Rámec riadenia rizík emitenta ART má zahŕňať politiky, postupy, rizikové limity a kontroly rizík zabezpečujúce primeranú, včasnú a priebežnú identifikáciu, meranie alebo hodnotenie, monitorovanie, riadenie, zmierňovanie rizík a podávanie správ o rizikách na úrovni obchodnej línie, vnútorných útvarov, emitenta a prípadne skupiny.
75. Rámec riadenia rizík emitenta ART má poskytovať osobitné usmernenia o vykonávaní stratégií riadenia rizík. Týmito usmerneniami sa majú v prípade potreby zavádzať a udržiavať vnútorné limity v súlade s toleranciou emitenta ART voči rizikám, ochotou emitenta podstupovať riziká a úmerne jeho spoľahlivému fungovaniu, prevádzkovej odolnosti, finančnej sile, potrebám likvidity a strategickým cieľom. Rizikový profil emitenta ART by sa mal udržiavať v rámci stanovených limitov. Rámcom riadenia rizík by sa malo zabezpečiť, aby vždy, keď dôjde k prekročeniu limitov rizika, existoval vymedzený proces, ktorý by ich vystupňoval a riešil vhodným následným postupom.

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2022/2554 zo 14. decembra 2022 o digitálnej prevádzkovej odolnosti finančného sektora: [Úrad pre publikácie \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022R2554)

76. Rámec riadenia rizík by mal podliehať nezávislému vnútornému preskúmaniu, napr. vykonávanému útvarom vnútorného auditu, a mal by sa pravidelne prehodnocovať na základe tolerancie emitenta ART voči riziku a jeho ochoty podstupovať riziko.
77. Emitent ART má mať zriadené mechanizmy pravidelného a transparentného podávania správ, aby jeho riadiaci orgán a všetky príslušné útvary v spoločnosti emitenta mali k dispozícii včasné, presné, stručné, zrozumiteľné a zmysluplné správy a aby si mohli vymieňať dôležité informácie o identifikácii, meraní alebo hodnotení, monitorovaní a riadení rizík. Rámec predkladania správ by mal byť dobre vymedzený a zdokumentovaný.
78. Účinná komunikácia a informovanosť o rizikách a stratégii v oblasti rizík má zásadný význam pre celý proces riadenia rizík vrátane skúmania a rozhodovacieho procesu a pomáha predchádzať rozhodnutiam, ktoré môžu úroveň rizika nevedome zvyšovať. Účinné podávanie správ o rizikách zahŕňa náležité vnútorné posúdenie a komunikáciu o stratégii v oblasti rizík a o dôležitých údajoch o rizikách, jednak horizontálne v rámci spoločnosti emitenta ART a jednak nahor a nadol v reťazci riadenia.

12. Riadenie operačných rizík a prevádzková odolnosť

79. Emitent ART by mal mať primeraný rámec riadenia operačného rizika a rámec prevádzkovej odolnosti. Zahŕňa to účinné politiky a procesy na:
- včasnú identifikáciu, posudzovanie, hodnotenie, monitorovanie, vykazovanie a zmierňovanie operačného rizika a
 - identifikáciu a ochranu pred hrozbami a potenciálnymi zlyhaniami, reakciu a prispôsobenie sa rušivým udalostiam, ako aj zotavenie sa z nich a poučenie sa z nich s cieľom minimalizovať ich vplyv na plnenie kritických alebo dôležitých funkcií¹³.
80. Riadiaci orgán emitenta ART by mal ako súčasť rámca riadenia rizík schváliť stratégie, politiky a procesy riadenia operačného rizika a prevádzkovej odolnosti vrátane ochoty podstupovať riziko pre rámec operačného rizika a tolerancie voči riziku narušenia kritických alebo dôležitých funkcií¹⁴. Tieto stratégie, politiky a procesy by sa mali pravidelne revidovať a podľa potreby aktualizovať.
81. Riadiaci orgán zabezpečuje, aby sa tieto politiky a procesy účinne vykonávali, aby boli plne začlenené do celkového rámca riadenia rizík emitenta ART vrátane rizika v súvislosti s využívaním subjektov tretích strán a aby boli účinne oznamované príslušným zamestnancom.
82. Emitent ART by mal jasne prideliť zodpovednosti za systém hodnotenia a riadenia operačného rizika a prevádzkovej odolnosti.

¹³ Zásady BCBS pre prevádzkovú odolnosť, marec 2021, <https://www.bis.org/bcbs/publ/d516.pdf>.

¹⁴ Tolerancia voči narušeniu je úroveň narušenia spôsobená akýmkoľvek druhom operačného rizika, ktorú je emitent ochotný akceptovať vzhľadom na rozsah závažných, ale pravdepodobných scenárov.

83. Emitent ART by mal identifikovať svoje expozície voči operačnému riziku, sledovať príslušné údaje o operačnom riziku vrátane údajov o významných stratách a vykonávať analýzu scenárov.
84. Emitent ART by mal identifikovať svoje kritické operácie v súlade so svojím prístupom k prevádzkovej odolnosti a zmapovať ľudí, technológie, procesy, údaje, zariadenia, tretie strany vrátane subjektov v rámci skupiny a vzájomné prepojenia a závislosti medzi nimi, ktoré sú potrebné na zabezpečenie kritických alebo dôležitých funkcií v situácii bežného fungovania a v prípade narušenia.
85. Rámec riadenia operačného rizika a prevádzkovej odolnosti by mal podliehať pravidelným kontrolám vykonávaným vnútornými alebo externými audítormi, ktorí majú znalosti potrebné na vykonávanie takýchto kontrol. Rámec riadenia operačného rizika a rámec prevádzkovej odolnosti by mal byť štruktúrovaný s dostatočnými a primeranými ľudskými a technickými zdrojmi. Systém hodnotenia operačného rizika a rámec prevádzkovej odolnosti emitenta ART by mal byť plne integrovaný do rámca riadenia rizík emitenta.
86. Mal by sa zaviesť systém podávania správ riadiacemu orgánu, ktorým sa zabezpečí podávanie primeraných správ o operačnom riziku a prevádzkovej odolnosti od príslušných funkcií v rámci emitenta ART. Emitent ART by mal mať zavedené postupy na prijímanie vhodných opatrení bezodkladne, ak je to relevantné.
87. Emitent ART by mal identifikovať a posúdiť operačné riziko spojené s činnosťami, procesmi a systémami emitenta ART, aby sa uistil, že inherentné riziká sú dobre pochopené.
88. Vzhľadom na hlavu I o uplatňovaní zásady proporcionality by mal emitent ART identifikovať, analyzovať a merať celý rad scenárov vrátane udalostí s nízkou pravdepodobnosťou a vysokou závažnosťou, z ktorých niektoré by mohli viesť k závažným stratám v súvislosti s operačným rizikom. Vstupy do analýzy scenára zahŕňajú relevantné interné a externé údaje o stratách, informácie zo samohodnotenia, názory expertov, rámec vnútornej kontroly, výhľadové metriky, analýzy hlavných príčin a prípadne rámec procesov. Proces analýzy scenárov by sa mal používať na vypracovanie rozsahu dôsledkov potenciálnych udalostí vrátane posúdenia vplyvu na účely riadenia rizík, pričom by mal dopĺňať iné nástroje založené na historických údajoch alebo aktuálnych posúdeniach rizík.
89. Vzhľadom na hlavu I môžu emitenti ART používať kvalitatívne prístupy k hodnoteniu rizika, pričom emitenti významných ART by mali mať sofistikovanejší prístup vrátane používania údajov o internej a externej strate, ak sú k dispozícii, ktoré poskytnú vstupné informácie pre analýzu scenárov.

12.1 Schvaľovanie nových produktov, systémov a procesov

90. Emitent ART by mal mať politiky a postupy na posudzovanie a schvaľovanie nových produktov, procesov a systémov vrátane nového vydávania ART a súvisiacich procesov a systémov.
91. V rámci schvaľovacieho procesu by sa mali zohľadňovať všetky riziká, vrátane právnych rizík a rizík v oblasti IKT, pri zavádzaní nových produktov a pri implementácii nových procesov a systémov a mal by zahŕňať riziká súvisiace s ľuďmi, procesmi, systémami a vonkajšími udalosťami.
92. V schvaľovacom procese by sa mali zohľadniť aj účinky na poskytovanie kritických alebo dôležitých funkcií a na ich vzájomné prepojenia a závislosti, ako aj zmeny v profile operačného rizika emitentov ART vrátane zmien rizika súvisiaceho s existujúcimi produktmi alebo činnosťami, potrebnými vnútornými kontrolami, procesmi riadenia rizík a zmiernovaním rizík.
93. Emitent ART by mal zabezpečiť posúdenie vývoja rizík spojených s novými produktmi, systémami a procesmi v priebehu času počas celého životného cyklu produktu, činností alebo služby.
94. Emitenti ART by mali mať silný systém vnútornej kontroly v súlade s hlavou V, a to aj pokiaľ ide o nové produkty, procesy a systémy, aby sa zabezpečilo, že emitent ART má účinné a efektívne operácie; chráni svoju rezervu aktív; vytvára spoľahlivé informácie a dodržiava platné zákony a predpisy.

12.2 Riadenie rizík v oblasti IKT

95. Emitenti ART by mali vytvoriť rámec riadenia rizík v oblasti IKT v súlade s požiadavkami vymedzenými v nariadení (EÚ) č. 2022/2554. V tejto súvislosti by emitenti ART mali mať zavedený vnútorný rámec riadenia a kontroly, ktorým sa zabezpečuje efektívne a obozretné riadenie rizík v oblasti IKT s cieľom dosiahnuť vysokú úroveň digitálnej prevádzkovej odolnosti.¹⁵

12.3 Dohody so subjektmi tretích strán o prevádzkovaní rezervy aktív, o investovaní rezervných aktív, o úschove rezervných aktív alebo o distribúcii tokenov viazaných na aktíva verejnosti

96. Riadiaci orgán emitenta ART, ktorý má uzavreté dohody so subjektmi tretích strán o prevádzkovaní rezervy aktív, o investovaní rezervných aktív, o úschove rezervných aktív alebo prípadne o distribúcii tokenov viazaných na aktíva verejnosti alebo plánuje uzavrieť takéto dohody, by mal schváliť, pravidelne preskúmať a aktualizovať politiku týkajúcu sa požiadaviek

¹⁵ Pozri nariadenie (EÚ) č. 2022/2554, Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022, s. 1 – 79.

na prevádzkovú závislosť týchto subjektov tretích strán a zabezpečiť ich vykonávanie na individuálnom a prípadne skupinovom základe.

97. Táto politika by mala obsahovať hlavné fázy životného cyklu týchto dohôd s tretími stranami a mali by sa v nej vymedzovať zásady, povinnosti a postupy v súvislosti s využívaním tretích strán. Politika by sa mala vzťahovať aspoň na:

- a. zodpovednosti riadiaceho orgánu vrátane jeho prípadného zapojenia do rozhodovania;
- b. zahrnutie oblastí činnosti, funkcií vnútornej kontroly a iných jednotlivcov so zreteľom na dané dohody;
- c. plánovanie a štruktúrovanie dohôd s tretími stranami vrátane definovania obchodných požiadaviek týkajúcich sa využívania tretích strán;
- d. identifikáciu, posúdenie a riadenie rizík v súlade s oddielom 11;
- e. hĺbkové kontroly potenciálnych tretích strán;
- f. politiky a postupy na identifikáciu, prevenciu, riadenie a zverejňovanie konfliktov záujmov v súlade s článkom 32 nariadenia (EÚ) č. 2023/1114;
- g. plánovanie kontinuity činností a stratégie ukončenia spolupráce s cieľom zabezpečiť prevádzkovú odolnosť emitenta ART v prípade zlyhania alebo narušenia činnosti subjektu tretej strany, ktoré by malo vplyv na poskytovanie kritických operácií. Emitent ART by mal posúdiť nahraditeľnosť subjektu tretej strany, ktorý využíva na kritické operácie, a iné reálne alternatívy, ktoré môžu uľahčiť prevádzkovú odolnosť v prípade výpadku v subjekte tretej strany, ako napríklad vrátenie činnosti späť do podniku;
- h. proces schvaľovania nových dohôd;
- i. vykonávanie, monitorovanie a riadenie týchto dohôd vrátane priebežného hodnotenia výkonnosti subjektov tretích strán s cieľom zabezpečiť, aby vzťah zostal v rámci ochoty emitenta ART podstupovať riziko a jeho tolerancie voči narušeniam kritických operácií a hlavných obchodných línií;
- j. postupy oznamovania a reagovania na zmeny dohody zo strany tretích strán;
- k. nezávislé preskúmanie a audit dodržiavania súladu s právnymi a regulačnými požiadavkami a politikami;
- l. procesy obnovy dohôd so subjektmi tretích strán;
- m. dokumentáciu a vedenie záznamov a

- n. stratégie ukončenia spolupráce a procesy ukončenia vrátane požiadavky na zaznamenaný plán ukončenia angažovanosti pre každú dohodu so subjektom tretej strany, ak sa takéto ukončenie angažovanosti považuje za možné so zohľadnením možných prerušení služieb alebo neočakávaného ukončenia dohody.
98. Emitenti ART by mali posúdiť potenciálny vplyv dohôd so subjektmi tretích strán na ich operačné riziko a prevádzkovú odolnosť v súlade s oddielom 12 a mali by zohľadniť výsledky hodnotenia pri rozhodovaní o tom, či má byť funkcia vykonávaná subjektom tretej strany a mali by prijať vhodné opatrenia, aby zabránili neprimeraným dodatočným operačným rizikám pred podpísaním týchto dohôd.
99. V rámci posúdenia rizík by emitent ART mal zohľadniť aj očakávané výhody a náklady v súvislosti s navrhovanou dohodou vrátane vyváženia akýchkoľvek rizík, ktoré sa môžu znížiť alebo lepšie riadiť, s akýmikoľvek rizikami, ktoré môžu vzniknúť v dôsledku navrhovanej dohody so zohľadnením aspoň opatrení, ktoré emitent ART a poskytovateľ služieb zaviedli na riadenie a zmiernenie týchto rizík.
100. Pri vykonávaní posúdenia rizika pred spoliehaním sa na subjekt tretej strany a počas priebežného monitorovania výkonnosti subjektu tretej strany by mal emitent ART aspoň:
- identifikovať a klasifikovať relevantné funkcie a súvisiace údaje a systémy z hľadiska ich citlivosti a kritickosti a požadovaných bezpečnostných opatrení;
 - vykonať dôkladnú analýzu na základe rizík, pokiaľ ide o funkcie a súvisiace údaje a systémy, o ktorých sa uvažuje na účely dohody, a riešiť potenciálne riziká, najmä operačné riziká vrátane subdodávateľského rizika, legislatívneho rizika, rizika v oblasti IKT, rizika dodržiavania súladu a rizika poškodenia dobrej povesti, a obmedzenia dohľadu súvisiace s krajinami, v ktorých sa poskytujú alebo by sa mohli poskytovať služby;
 - zohľadniť geografické závislosti a riadenie súvisiacich rizík. Tieto riziká môžu súvisieť s hospodárskym, finančným, politickým, právnym a regulačným prostredím v jurisdikcii (jurisdikciách), kde sa bude príslušná služba poskytovať.
101. Pred uzavretím dohody s treťou stranou a zvážením rizík vrátane operačných rizík a rizika protistrany by emitenti ART mali v procese výberu a posudzovania zabezpečiť, aby bol subjekt tretej strany vhodný.
102. Emitenti ART by mali zabezpečiť, aby mal subjekt tretej strany adekvátnu obchodnú dobrú povesť, náležité a dostatočné schopnosti, odborné znalosti, kapacitu, zdroje (napr. ľudské, IT, finančné), organizačnú štruktúru a prípadne požadované regulačné povolenie/-a alebo registráciu/-ie na účel vykonávania funkcie spoľahlivo a profesionálne, aby spĺňal svoje záväzky počas celého trvania návrhu zmluvy.

103. Ďalšie faktory, ktoré treba zvážiť pri vykonávaní hĺbkovej analýzy potenciálneho subjektu tretej strany, zahŕňajú okrem iného:
- a. jeho obchodný model, povahu, rozsah, zložitosť, finančnú situáciu, vlastnícku a skupinovú štruktúru;
 - b. dlhodobé vzťahy so subjektmi tretích strán, ktoré už boli posúdené a vykonávajú služby pre emitenta ART;
 - c. úroveň nahraditeľnosti služby a poskytovateľa služby vrátane možnosti ukončiť dohodu s treťou stranou a buď prejsť na iného poskytovateľa služby, alebo vrátiť kritickú službu späť do vlastnej réžie, alebo potenciálny vplyv takejto náhrady na kritické operácie emitenta ART;
 - d. či nad subjektom tretej strany vykonávajú dohľad príslušné orgány.
104. Emitenti ART by mali prijať vhodné opatrenia na zabezpečenie toho, aby tretia strana konala spôsobom, ktorý je v súlade s ich hodnotami a kódexom správania.
105. Emitenti ART by mali vždy zabezpečiť, aby tretia strana, ktorú využívajú na distribúciu ART verejnosti, dodržiavala postupy zabezpečujúce plnenie povinností v súvislosti s predchádzaním praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu podľa smernice (EÚ) č. 2015/849 a prípadne nariadenia (EÚ) č. 2023/1113 o informáciách sprevádzajúcich prevody finančných prostriedkov a určitých kryptoaktív. Subjekt tretej strany by mal vo svojich systémoch vnútornej kontroly zabezpečiť nepretržité dodržiavanie postupov zabezpečujúcich plnenie povinností v súvislosti s predchádzaním praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu podľa smernice (EÚ) č. 2015/849 a prípadne nariadenia (EÚ) č. 2023/1113 o informáciách sprevádzajúcich prevody finančných prostriedkov a určitých kryptoaktív.

13. Funkcie vnútornej kontroly

106. Funkcie vnútornej kontroly majú zahŕňať účinnú a stálu funkciu vnútorného dodržiavania súladu, a ak je to vhodné a primerané, so zohľadnením kritérií uvedených v zozname v hlave I, funkciu riadenia rizík a funkciu vnútorného auditu. Ak emitenti ART nezavedú a neudržiavajú funkciu riadenia rizík a funkciu vnútorného auditu, majú byť schopní na požiadanie preukázať, že politikami a postupmi prijatými a vykonávanými pre rámec vnútornej kontroly sa účinne dosahuje rovnaký výsledok ako usmerneniami stanovenými v tejto hlave V.
107. Emitentom významných ART sa odporúča, aby zriadili funkcie vnútorného riadenia rizík a vnútorného auditu. Ak emitent ART nezriadi funkciu vnútorného riadenia rizík (RMF) alebo funkciu vnútorného auditu (IAF), zodpovednosť za tieto funkcie, ako sa uvádza v týchto usmerneniach, nesie riadiaci orgán, ktorý môže prevádzkové úlohy delegovať interne alebo externe na poskytovateľa – tretiu stranu, napr. formou mechanizmu outsourcingu¹⁶.

¹⁶ Externé zabezpečovanie prevádzkových úloh súvisiacich s dodržiavaním predpisov môže byť stále možné.

13.1 Vedúci funkcií vnútornej kontroly

108. Vedúci funkcií vnútornej kontroly by mali byť vymenovaní na primeranej hierarchickej úrovni, ktorou sa vedúcemu kontrolnej funkcie zabezpečí dostatočná právomoc a vážnosť potrebná na plnenie jeho povinností. Vedúci funkcie dodržiavania súladu a vedúci funkcií riadenia rizík a vnútorného auditu majú podávať správy a priamo sa zodpovedať riadiacemu orgánu a ich výkonnosť by mal preskúmať riadiaci orgán.
109. V prípade potreby by vedúci funkcií vnútornej kontroly mali mať prístup k riadiacemu orgánu a možnosť priamo mu podávať správy, aby mohli s riadiacim orgánom vo funkcii dohľadu prerokovať možné obavy a prípadne ho upozorniť, ak konkrétny vývoj má alebo môže mať vplyv na emitenta ART. To by nemalo brániť tomu, aby vedúci funkcií vnútornej kontroly zároveň podliehali hláseniam v rámci pravidelných správ.
110. Emitenti ART by mali mať zavedené zdokumentované postupy na pridelenie pozície vedúceho funkcie vnútornej kontroly a na zrušenie jeho povinností. V každom prípade by vedúci funkcií vnútornej kontroly nemali byť odvolávaní bez predchádzajúceho súhlasu riadiaceho orgánu vo funkcii dohľadu, ak je zriadený.

13.2 Nezávislosť funkcií vnútornej kontroly

111. Aby funkcie kontroly bolo možné považovať za fungujúce nezávisle, mali by byť splnené tieto podmienky:
- a. ich zamestnanci nevykonávajú operačné riziká, ktoré patria do rozsahu činností, na ktorých monitorovanie a kontrolu sú určené funkcie vnútornej kontroly, pokiaľ nie je preukázané, že so zreteľom na kritériá uvedené v zozname v hlave I, pokiaľ ide o uplatnenie zásady proporcionality, sú funkcie vnútornej kontroly naďalej účinné. V tom prípade má emitent ART posúdiť, či je ohrozená účinnosť jeho funkcií vnútornej kontroly.
 - b. Ak je to vhodné, sú organizačne oddelené od činností, ktoré majú monitorovať a kontrolovať;
 - c. odmeňovanie zamestnancov funkcie vnútornej kontroly by nemalo byť viazané na výkon činností, ktoré funkcia vnútornej kontroly monitoruje a kontroluje, a nemalo by byť ani inak pravdepodobné, že by mohlo ohroziť objektívnosť zamestnancov¹⁷.

¹⁷ Pozri aj usmernenia EBA o zdravých politikách odmeňovania dostupné na adrese <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/remuneration/guidelines-on-sound-remuneration-policies>.

13.3 Zdroje funkcií vnútornej kontroly

112. Funkcie vnútornej kontroly majú disponovať dostatočným množstvom zdrojov. So zohľadnením uplatnenia zásady proporcionality, ktorá je stanovená v hlave I, majú mať primeraný počet kvalifikovaných zamestnancov s primeranými zručnosťami, vedomosťami a skúsenosťami. Pracovníci by si mali priebežne zvyšovať úroveň svojich zručností a mali by mať možnosť náležitej odbornej prípravy.
113. Funkcie vnútornej kontroly by mali mať k dispozícii aj vhodné systémy IKT a podporu, ako aj prístup k interným a externým informáciám, ktoré potrebujú na plnenie svojich povinností. Majú mať prístup ku všetkým potrebným informáciám týkajúcim sa všetkých obchodných línií a príslušných dcérskych spoločností znášajúcich riziko, najmä tých, ktoré môžu emitentovi ART potenciálne spôsobiť závažné riziká.

14. Funkcia riadenia rizík

114. Ak je zriadená, funkcia riadenia rizík (RMF) by sa mala vzťahovať na celú spoločnosť emitenta ART. Funkcia riadenia rizík by mala mať dostatočnú právomoc, vážnosť a zdroje s prihliadnutím na kritériá proporcionality uvedené v hlave I s cieľom vykonávať rizikové politiky a rámec riadenia rizík, ako sa uvádza v oddiele 11.
115. Funkcia riadenia rizík by mala mať v prípade potreby priamy prístup k riadiacemu orgánu vo funkcii dohľadu, ak bol zriadený.
116. Funkcia riadenia rizík by mala mať prístup ku všetkým obchodným líniám a iným vnútorným útvarom, ktoré majú potenciál spôsobiť riziko.
117. Zamestnanci v rámci funkcie riadenia rizík by mali mať dostatočné znalosti, zručnosti a skúsenosti vo vzťahu k technikám a postupom riadenia rizík, ako aj k trhom a produktom, a mali by mať prístup k pravidelnej odbornej príprave.
118. Ak je zriadená, funkcia riadenia rizík by mala byť ústrednou organizačnou črtou emitenta ART, štruktúrovanou tak, aby mohla vykonávať rizikové politiky a kontrolovať rámec riadenia rizík. Funkcia riadenia rizík by mala zohrávať kľúčovú úlohu v zabezpečení zavedenia účinných postupov riadenia rizík v spoločnosti emitenta ART. Funkcia riadenia rizík by sa mala aktívne podieľať na všetkých významných rozhodnutiach týkajúcich sa riadenia rizík. V prípade potreby by v skupine funkcia riadenia rizík v materskej spoločnosti v Únii mala byť schopná poskytovať holistický pohľad v rámci celej skupiny na všetky riziká a s cieľom zabezpečiť, že sa dodržiava stratégia v oblasti rizík.
119. Funkcia riadenia rizík by mala poskytovať relevantné nezávislé informácie o rizikových expozíciách, ich analýzy a odborné posúdenie, ako aj poradenstvo v súvislosti s návrhmi a rozhodnutiami prijatými obchodnými líniami alebo vnútornými útvarmi, a mala by informovať riadiaci orgán, či tieto informácie a poradenstvo sú v súlade s rizikovým profilom emitenta ART.

Funkcia riadenia rizík môže odporučiť zlepšenia rámca riadenia rizík a nápravné opatrenia porušení politík, postupov a limitov v oblasti rizík.

14.1 Úloha funkcie riadenia rizík v stratégii v oblasti rizík a súvisiacich rozhodnutiach

120. Zapojením funkcie riadenia rizík do rozhodovacích procesov by sa malo zabezpečiť primerané zohľadňovanie aspektov rizík. Zodpovednosť za prijaté rozhodnutia by však naďalej mali niesť obchodné a vnútorné útvary, a v konečnom dôsledku riadiaci orgán.

14.2 Úloha funkcie riadenia rizík v prípade významných zmien

121. Pred prijatím rozhodnutí o významných zmenách produktov, procesov alebo systémov či mimoriadnych transakcií by mala byť funkcia riadenia rizík zapojená do posúdenia vplyvu takýchto zmien na emitenta ART a mala by svoje zistenia predložiť riadiacemu orgánu ešte pred prijatím rozhodnutia.
122. Funkcia riadenia rizík by mala zhodnotiť, ako by identifikované riziká mohli ovplyvniť schopnosť emitenta ART riadiť svoj rizikový profil a riziká spojené s rezervou aktív.

14.3 Úloha funkcie riadenia rizík pri identifikovaní, meraní, hodnotení, riadení, zmierňovaní, monitorovaní rizík a podávaní správ o rizikách

123. Funkcia riadenia rizík by mala zabezpečiť primerané zavedenie rámca riadenia rizík a aby všetky riziká boli identifikované, posúdené, merané, monitorované, riadené a náležite oznamované príslušnými útvarmi v rámci spoločnosti emitenta ART.
124. Funkcia riadenia rizík by mala zabezpečiť, aby identifikácia a posúdenie neboli založené iba na kvantitatívnych informáciách alebo modelových výstupoch a aby zohľadňovali aj kvalitatívne prístupy. Funkcia riadenia rizík by mala informovať riadiaci orgán o predpokladoch použitých v nástrojoch a metódach kvantifikácie rizík vrátane modelov a analýz a o ich možných nedostatkoch.
125. Funkcia riadenia rizík by mala zabezpečiť preverovanie transakcií so spriaznenými osobami a identifikáciu a primerané posudzovanie rizík, ktoré tieto transakcie pre emitenta ART predstavujú.
126. Funkcia riadenia rizík by mala zabezpečiť, aby boli všetky identifikované riziká účinne monitorované obchodnými alebo vnútornými útvarmi.

127. Funkcia riadenia rizík by mala pravidelne monitorovať aktuálny rizikový profil emitenta ART a mala by ho skúmať z hľadiska strategických cieľov a ochoty emitenta podstupovať riziká a podávať správy o výsledkoch, aby umožnila riadiacemu orgánu v riadiacej funkcii prijímať rozhodnutia a riadiacemu orgánu vo funkcii dohľadu predkladať námietky.
128. Funkcia riadenia rizík by mala analyzovať trendy a rozpoznať nové alebo vznikajúce riziká a nárasty rizika vyplývajúce z meniacich sa okolností a podmienok. Takisto by mala pravidelne preskúmať skutočné výsledky rizík oproti predchádzajúcim odhadom (t. j. spätné testovanie) s cieľom vyhodnotiť a zvýšiť presnosť a účinnosť metód posudzovania rizík a procesu riadenia rizík.
129. Funkcia riadenia rizík by mala vyhodnotiť možné spôsoby na zmiernenie identifikovaných rizík. Podávanie správ o rizikách riadiacemu orgánu by malo obsahovať návrhy vhodných opatrení na zmiernenie rizika.

14.4 Úloha funkcie riadenia rizík v ochote podstupovať riziko a súvisiacich limitoch

130. Funkcia riadenia rizík by mala nezávisle posudzovať porušenie ochoty podstupovať riziko alebo súvisiacich limitov. Funkcia riadenia rizík by mala informovať príslušné obchodné alebo vnútorné útvary a riadiaci orgán a odporúčať možné nápravné opatrenia. Funkcia riadenia rizík by mala podávať správy priamo riadiacemu orgánu vo funkcii dohľadu, ak je porušenie významné, a to bez toho, aby bola dotknutá schopnosť funkcie riadenia rizík podávať správy iným vnútorným funkciám.
131. Funkcia riadenia rizík by mala zohrávať kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní toho, aby rozhodnutie o jej odporúčaní bolo vykonané na príslušnej úrovni, aby sa ním príslušné obchodné útvary riadili a aby bolo vhodne oznámené riadiacemu orgánu a výboru pre riziká (ak je zriadený).

14.5 Vedúci funkcie riadenia rizík

132. Vedúci funkcie riadenia rizík, ak je táto funkcia zriadená, by mal byť zodpovedný za poskytovanie komplexných a zrozumiteľných informácií o rizikách a za poskytovanie poradenstva riadiacemu orgánu s cieľom umožniť tomuto orgánu porozumieť celkovému rizikovému profilu emitenta ART. Ak nebola zriadená nezávislá funkcia, povinnosti vedúceho funkcie riadenia rizík majú zamestnanci, ktorým sú zverené postupy riadenia rizík, alebo priamo členovia riadiaceho orgánu.
133. Vedúci funkcie riadenia rizík by mal mať dostatočné odborné znalosti, nezávislosť a postavenie, aby mohol namietat proti rozhodnutiam ovplyvňujúcim rizikovou angažovanosťou emitenta ART. Ak vedúci funkcie riadenia rizík nie je členom riadiaceho orgánu, so zohľadnením zásady proporcionality, ktorá je stanovená v hlave I, majú emitenti ART vymenovať nezávislého vedúceho funkcie riadenia rizík, ktorý nemá žiadnu zodpovednosť za iné funkcie a podáva

správy priamo riadiacemu orgánu. Ak nie je vhodné vymenovať osobu, ktorá sa venuje len úlohe vedúceho funkcie riadenia rizík, pri zohľadnení zásady proporcionality podľa hlavy I sa môže táto funkcia skombinovať s vedúcim funkcie dodržiavania súladu alebo ju môže vykonávať iná vyššie postavená osoba za predpokladu, že medzi vykonávanými úlohami nedochádza k žiadnemu konfliktu záujmov. V každom prípade by táto osoba mala mať dostatočnú právomoc, vážnosť a nezávislosť (napr. vedúci právneho oddelenia).

134. Vedúci funkcie riadenia rizík by mal mať možnosť namietať proti rozhodnutiam, ktoré prijalo vedenie emitenta a jeho riadiaci orgán, a dôvody námietok by mali byť formálne zdokumentované. Ak chce emitent ART udeliť vedúcemu funkcie riadenia rizík právo vetovať rozhodnutia (napr. rozhodnutie o úvere alebo investíciách alebo stanovenie limitu) vykonávané na nižších úrovniach, ako je riadiaci orgán, mal by určiť rozsah takéhoto práva veta, postupy eskalácie alebo odvolania, ako aj spôsob zapojenia riadiaceho orgánu.
135. Emitenti ART majú zaviesť posilnené procesy schvaľovania rozhodnutí, ku ktorým sa vedúci funkcie riadenia rizík vyjadril negatívne. Riadiaci orgán by mal mať v rámci svojej funkcie dohľadu možnosť priamo komunikovať s vedúcim funkcie riadenia rizík o kľúčových rizikových otázkach vrátane vývoja, ktorý môže byť v rozpore so stratégiou v oblasti rizík a ochotou emitenta ART podstupovať riziko, a vedúci funkcie riadenia rizík by mal mať možnosť priamo oznámiť riadiacemu orgánu v rámci jeho riadiacej funkcie závažné obavy.

15. Funkcia dodržiavania súladu

136. Emitenti ART by mali zriadiť stálu a účinnú funkciu dodržiavania súladu s cieľom riadiť riziko nedodržania súladu s predpismi a mali by vymenovať osobu, ktorá bude zodpovedať za túto funkciu v rámci všetkých činností subjektu (pracovníka zodpovedného za dodržiavanie súladu s predpismi).
137. Úloha pracovníka zodpovedného za dodržiavanie súladu s predpismi so zohľadnením zásady proporcionality podľa hlavy I sa môže skombinovať s vedúcim funkcie riadenia rizík alebo, ak nie je vhodné vymenovať osobu, ktorá sa venuje len tejto úlohe, môže ju vykonávať iná vyššie postavená osoba (napr. vedúci právneho oddelenia) za predpokladu, že medzi vykonávanými úlohami nedochádza ku konfliktu záujmov.
138. Zamestnanci by v rámci funkcie dodržiavania súladu mali mať dostatočné znalosti, zručnosti a skúsenosti v súvislosti s dodržiavaním súladu a príslušnými postupmi a mali by mať prístup k pravidelnej odbornej príprave.
139. Riadiaci orgán vo funkcii dohľadu má dohliadať na vykonávanie dobre zdokumentovanej politiky dodržiavania súladu s predpismi, ktorá sa má oznámiť všetkým zamestnancom. Emitenti ART majú zaviesť postup na pravidelné posudzovanie zmien v zákonoch a nariadeniach, ktoré sa vzťahujú na ich činnosti.

140. Funkcia dodržiavania súladu by mala poskytovať poradenstvo riadiacemu orgánu, pokiaľ ide o opatrenia, ktoré sa majú prijať na zabezpečenie súladu s platnými zákonmi, pravidlami, predpismi a normami, a mala by posúdiť možný vplyv akýchkoľvek zmien v právnom alebo regulačnom prostredí na činnosť emitenta ART a na rámec dodržiavania súladu.
141. Funkcia dodržiavania súladu by mala zabezpečiť, aby sa monitorovanie súladu vykonávalo prostredníctvom štruktúrovaného a dobre vymedzeného programu monitorovania súladu a aby sa dodržiavala politika dodržiavania súladu s predpismi. Funkcia dodržiavania súladu by mala podávať správy riadiacemu orgánu a prípadne komunikovať s funkciou riadenia rizík, pokiaľ ide o riziko nedodržania súladu s predpismi zo strany emitenta ART a jeho riadenie. Funkcia dodržiavania súladu a funkcia riadenia rizík by mali v rámci plnenia svojich príslušných úloh spolupracovať a podľa potreby si vymieňať informácie. Riadiaci orgán a funkcia riadenia rizík by mali v rámci rozhodovacieho procesu prihliadať na zistenia funkcie dodržiavania súladu.
142. Emitenti ART majú prijať príslušné kroky proti internému alebo externému správaniu, ktoré by mohlo uľahčovať alebo umožňovať podvod alebo finančnú trestnú činnosť a porušenie disciplíny (napr. porušenia interných postupov alebo porušenia limitov).

16. Funkcia vnútorného auditu

143. Ak je funkcia vnútorného auditu (IAF) zriadená, má byť nezávislá a mať dostatočnú právomoc, vážnosť a zdroje. Emitenti ART majú najmä zabezpečiť, aby boli kvalifikácia pracovníkov a zdroje funkcie vnútorného auditu, najmä jeho audítorské nástroje a metódy analýzy rizík, primerané veľkosti a umiestneniu emitenta ART, ako aj povahe, rozsahu a zložitosti rizík spojených s obchodným modelom tohto emitenta ART, jeho činnosťami, kultúrou riadenia rizík a ochotou podstupovať riziká.
144. Funkcia vnútorného auditu má byť nezávislá od auditovaných činností. Funkcia vnútorného auditu sa preto nemá kombinovať s inou funkciou.
145. Funkcia vnútorného auditu by mala na základe prístupu založeného na posúdení rizík nezávisle preskúmať a poskytnúť objektívne ubezpečenie o súlade všetkých činností a útvarov emitenta ART vrátane využívania subjektov tretích strán s politikami a postupmi emitenta ART s regulačnými požiadavkami.
146. Funkcia vnútorného auditu sa nemá podieľať na navrhovaní, výbere, zavádzaní alebo vykonávaní osobitných politík, mechanizmov, postupov vnútornej kontroly alebo rizikových limitov. Nemá to však brániť riadiacemu orgánu v jeho riadiacej funkcii vyžadovať vstupy vnútorného auditu v záležitostiach týkajúcich sa rizika, vnútorných kontrol a dodržiavania platných pravidiel.
147. Funkcia vnútorného auditu má posúdiť, či je rámec vnútornej kontroly emitenta ART uvedený v hlave V účinný a efektívny. Konkrétne má funkcia vnútorného auditu posúdiť:

- a. vhodnosť rámca riadenia emitenta ART;
 - b. či sú existujúce politiky a postupy naďalej primerané a v súlade s právnymi a regulačnými požiadavkami, so stratégiou v oblasti rizík emitenta ART a s jeho ochotou podstupovať riziká;
 - c. súlad postupov s platnými predpismi a nariadeniami a rozhodnutiami riadiaceho orgánu;
 - d. či sa postupy vykonávajú správnym a účinným spôsobom (napr. dodržiavanie súladu v prípade transakcií, úroveň skutočne vzniknutého rizika atď.); a
 - e. primeranosť, kvalitu a účinnosť vykonaných kontrol a spravodajstva vykonaného obchodnými útvarmi (prvá línia ochrany) a funkciami riadenia rizík a dodržiavania súladu.
148. Funkcia vnútorného auditu by mala overovať najmä integritu procesov zabezpečujúcich spoľahlivosť metód a techník kvantifikácie rizík emitenta ART vrátane modelov. Má takisto hodnotiť kvalitu a použitie kvalitatívnych nástrojov identifikácie a posúdenia rizík, ako aj prijaté opatrenia na zmiernenie rizík.
149. Funkcia vnútorného auditu by mala preskúmať primeranosť procesov tvorby bielych dokladov o kryptoaktívach, ich schvaľovania a procesov, ako sa ART ponúkajú verejnosti.
150. Funkcia vnútorného auditu by mala mať neobmedzený prístup ku všetkým záznamom, dokumentom, informáciám a budovám emitenta. To má zahŕňať prístup k informačným systémom riadenia a k zápisniciam všetkých výborov a rozhodovacích orgánov.
151. Funkcia vnútorného auditu by mala dodržiavať vnútroštátne a medzinárodné odborné normy. Príkladom uvedených odborných noriem sú normy stanovené Inštitútom vnútorných audítorov.
152. Vnútorné audity sa majú vykonávať pravidelne a v súlade s plánom auditu a podrobným programom auditu na základe prístupu založeného na posúdení rizík.
153. Plán vnútorného auditu sa má vypracovať aspoň raz ročne na základe ročných cieľov kontroly vnútorného auditu. Plán vnútorného auditu má schváliť riadiaci orgán.
154. Všetky odporúčania auditu by mali byť predmetom formálneho postupu následných opatrení zo strany príslušných úrovní riadenia, mali by byť oznámené riadiacemu orgánu emitenta ART a sprístupnené príslušnému orgánu s cieľom zabezpečiť ich účinné a včasné riešenie a podať o nich správu.

Hlava VI – Riadenie kontinuity činnosti

155. Bez toho, aby boli dotknuté uplatniteľné požiadavky podľa nariadenia DORA, emitenti ART by mali v rámci vykonávania svojej politiky kontinuity činností a plánov vytvorených v súlade s článkom 34 ods. 9 nariadenia (EÚ) č. 2023/1114 zaviesť spoľahlivé riadenie kontinuity činností a plány reakcie a obnovy s cieľom zabezpečiť ich schopnosť nepretržite fungovať, riadiť incidenty, ktoré by mohli narušiť vykonávanie kritických operácií v súlade s ochotou emitenta ART podstupovať riziko a toleranciou voči narušeniu, a obmedziť straty a narušenie poskytovania služieb v prípade vážneho narušenia obchodných činností. Emitenti ART môžu zriadiť osobitnú nezávislú funkciu kontinuity činnosti, pričom zohľadnia kritériá proporcionality uvedené v hlave I.
156. Emitent ART sa pri svojej činnosti spolieha na niekoľko kritických zdrojov (napr. informačné systémy vrátane cloudových služieb, komunikačné systémy, kľúčoví zamestnanci a budovy). Cieľom riadenia kontinuity činnosti je obmedziť prevádzkové, finančné, právne a iné závažné následky vrátane poškodenia dobrého mena emitenta ART vyplývajúce z katastrofy alebo dlhšieho prerušenia prístupu k týmto zdrojom a z následného prerušenia bežných obchodných postupov emitenta ART. Ďalšími opatreniami na riadenie rizika by mohlo byť zníženie pravdepodobnosti takýchto incidentov alebo presun ich finančných dôsledkov na tretie strany (napr. prostredníctvom poistenia).
157. Na vytvorenie spoľahlivého plánu riadenia kontinuity činnosti má emitent ART dôkladne analyzovať rizikové faktory a svoju expozíciu voči závažným prerušeniam obchodnej činnosti a mal by (kvantitatívne aj kvalitatívne) zhodnotiť ich možný dosah pomocou analýzy interných alebo externých údajov a scenárov. Táto analýza by mala otestovať schopnosť emitenta ART zabezpečiť kritické operácie v prípade ich narušenia a mala by zahŕňať všetky obchodné línie a vnútorné útvary vrátane funkcie riadenia rizík alebo postupov riadenia rizík a mala by zohľadňovať ich vzájomnú závislosť. Výsledky analýzy by mali prispieť k vymedzeniu priorít a cieľov pri obnove činnosti emitenta ART.
158. Na základe uvedenej analýzy má emitent ART zaviesť:
- a. pohotovostný plán a plán na zabezpečenie kontinuity obchodnej činnosti na zabezpečenie vhodnej reakcie emitenta ART na mimoriadne udalosti a jeho schopnosti vykonávať kritické operácie a uchovávať základné údaje v prípade prerušenia jeho bežných obchodných postupov;
 - b. plány obnovy pre kritické zdroje a kritické alebo dôležité funkcie, aby sa zotavili z narušenia a umožnili emitentovi ART návrat k bežným obchodným postupom v primeranom časovom rámci. Akékoľvek zvyškové riziko z potenciálneho prerušenia obchodnej činnosti by malo byť v súlade s ochotou emitenta ART podstupovať riziká;

- c. pre ostatné činnosti alebo ak nie je možné zabezpečiť kontinuitu kritických základných funkcií, emitenti ART by mali mať zavedené postupy na včasnú obnovu údajov a funkcií a včasné obnovenie svojich činností.
159. Pohotovostný plán, plán na zabezpečenie kontinuity obchodných činností a plány obnovy by mali byť zdokumentované a dôkladne vykonávané. Dokumentácia má byť k dispozícii v obchodných líniách, vnútorných útvaroch a v rámci funkcie riadenia rizík pre zamestnancov zodpovedných za postupy riadenia rizík a má byť uložená v systémoch, ktoré sú fyzicky oddelené a v prípade núdzovej situácie ľahko prístupné. Pracovníci majú absolvovať príslušnú odbornú prípravu. Plány sa majú pravidelne testovať a aktualizovať. Akékoľvek problémy alebo chyby, ktoré sa vyskytli pri testovaní, majú byť zdokumentované a analyzované a plány majú byť náležite revidované.

Hlava VII – Transparentnosť

160. Stratégie, politiky a procesy majú byť oznámené všetkým príslušným zamestnancom v celej spoločnosti emitenta ART. Zamestnanci majú chápať a dodržiavať politiky a postupy, ktoré sa týkajú ich povinností a zodpovednosti.
161. Riadiaci orgán by preto mal príslušných zamestnancov informovať o stratégiách a politikách emitenta ART jasným a konzistentným spôsobom, minimálne na úrovni potrebnej na plnenie ich konkrétnych úloh, a tieto informácie priebežne aktualizovať. Môže tak urobiť prostredníctvom písomných usmernení, príručiek alebo inými prostriedkami.